

PsittaScene November 2003 Volume 15 Nummer 4

Översättning Dan Paulsen och Bo Gerre

sweden@worldparrottrust.org

www.worldparrottrust.org

Rödpannade araparakiter i Mexiko	2-4
Fågelmarknaden i Barcelona	5
WPTs expedition blev en succé	6-10
WPT:s expeditioner 2004	11
Kolonin av häckande patagonienparakiter i Patagonien	12-13
Även en papegoja	14-15
PsittaNytt	16
USA:s förslag om handel med amasonpapegojor ifrågasatt.	17
Varor att köpa (ej svensk text)	18
WPT allmän info	19
Papegojor i det vilda	20

Sid 2-4

Rödpannade araparakiter i Mexiko

Av **CLAUDIA MACIAS-CABALLERO, ERNESTO C. ENKERLIN-HOEFLICH och MIGUEL ANGEL CRUZ** www.worldparrottrust.org

Översättning Dan Paulsen

Den rödpannade araparakiten (*Rhynchopsitta pachyrhyncha*) är hotad globalt och personer som arbetar med bevarandeåtgärder har understrukt behovet för skydd av arten i IUCN's Global Parrot Action Plan. Arten har sedan länge ansetts som hotad och är beroende av barrskog där den finner sin föda. Populationerna av den rödpannade araparakiten har minskat markant i Mexiko, främst på grund av storskalig skogsavverkning av barrskogarna i de västra delarna av Sierra Madre. Arten har även varit utsatt för hårt tryck beroende på den utbredda illegala fångst som sker för handeln med fåglar. Rödpannad araparakit har inte sitt utbredningsområde begränsat till orörda skogar utan kan fortleva i områden som utsatts för skogsbruk där endast utvalda träd avverkas och där man lämnat lämpliga döda träd till boträd och då fångst inte förekommer. Även om arten härdar ut i tillräckligt antal i de bästa återstående skogsområdena, kommer med stor sannolikhet alla sådana områden att avverkas på deras stora träd inom en snar framtid om inte bevarandeåtgärderna fortsätter och visar sig vara framgångsrika (Snyder et al. 1999, Enkerlin et al. 2000).

Efter åtta års studier (1995-2002), har vi skaffat oss ett bättre underlag för att förstå biologin och ekologin hos denna art samt även förståelse för viktiga karaktärsdrag för arten för att kunna överväga planer för artens skötsel och bevarande. Vi har lyckats skydda det viktigaste häckningsområdet för arten: Tutuaca Forest Reserve (Cebadillas de Toasanachi). Gammelskogen eller orörd urskog i Sierra Madre Occidental har utsatts för ett mycket högt uttag under mer än 100 år och man har nu nått ett läge där man uppskattar att den gamla orörda skogen har reducerats till mindre än 0,06 % av det ursprungliga utbredningsområdet (Lammertink et al 1996). Därför måste nya bevarandestrategier tillämpas vilka måste inkludera en förbättring av livskvaliteten hos lokalbefolkningen, en åtgärd som skulle medföra ett lägre uttag av virke och samtidigt erbjuda ett reellt ekonomiskt alternativ.

Mål

Våra mål tar fasta på det breda ramverk som bevarandeprogrammet "the Mexico Conservation Program" utgör. Vi nyttjar ett praktiskt och flerskaligt upplägg som inkluderar arter, ekosystem och landskap för att uppnå ett bevarande och en hållfast och bärkraftig utveckling. De specifika målen inkluderar:

- Fortsätta studier av häckningsbiologi och habitatbehov för arten genom att bevaka boplatser och artens ansträngningar vid häckning och framgångsgrad vid häckning i kända häckningsområden. Dokumentera orsaker till mortalitet bland ungar.
- Dokumentera artens ekologi såväl vad avser födointag som att dokumentera innehållet i ungarernas diet under häckningssäsongen.
- Delta i arbetet med sjukdomar hos vilda fåglar.
- Dokumentera flyttningsrörelser och benägenheten att nyttja samma häckningsplats hos vissa häckpar, som omlokaliseras inom nuvarande häckningsområde under de senaste två åren.
- Fortsätta att utveckla innovativa bevarandeåtgärder, som baseras på deltagande av lokalbefolkningen, genom ekologisk planering, hållbart skogsbruk och bevarandeplaner för habitatet.
- Integrera högkvalitativ biologisk information i en generell modell för ett ramverk för bevarande genom att nyttja karismatiska arter som kan tjäna som galjonsfigurer för projektet.

Metoder

Vi har ett forskarlag som är lokaliserat till the Sierra Madre Occidental då fältstudier var den primära tekniken vid studierna. Studier av status och utbredning av den rödpannade araparakiten inkluderade undersökningar utförda på marken, intervjuer (med lokalbefolkningen, övs. anm.) och individräkning vid viloplats, speciellt under icke häckningsäsong. Vi bevakade och undersökte aktiva bon i alla häckningsområdena genom att nyttja klätterutrustning för att verifiera innehållet i bohålor och bedöma deras stadium av reproduktion. När väl äggen var lagda noterade vi förhållandena inne i bohålan och mätte längd och bredd på äggen. Varje ägg märktes individuellt med ett nummer och en färg av en icke-giftig färg. När väl ungarna kläckts noterade vi vikt, längd på vingspann och konditionen på fjädrarna hos ungarna var sjunde dag i de flesta fallen och var femtonde dag hos ungar vars bohålor var mer avlägset belägna. Förhållandet mellan häckningsframgångar och åldern på skogen i häckningsområdet analyserades från flera olika synpunkter: storleken på boträdet, tillväxttakten hos ungarna, frekvensen av fodergivorna vid bohålan med andra värden och omfattningen av det område som föräldrarna nyttjade vid födosök. Hälsoeffekter avseende häckningsframgångar undersöktes genom undersökningar av ungar i boet och äldre fåglar där man undersökte förekomsten av sjukdomar och parasiter.

Resultat och diskussioner

I likhet med föregående år desinficerade vi bohålor, nästan 40 stycken genom rökning för att hålla ned parasitförekomsten och reducera dödligheten hos ungarna. Från juli till oktober 2002 övervakade vårt lag av fältarbetare i Chihuahua häckningsäsongen för den rödpannade araparakiten och dokumenterade bland annat parametrar för reproduktionsframgångar för arten, antalet bon som det förekom häckning i under 2002 års säsong samt den årliga produktivitetens och framgångsnivån.

Produktivitet och framgång

Vi övervakade 33 åtkomliga bohålor med ägg i, 21 i Madera, 5 i Bisaloachi, 5 i San Juanito och 2 i Mesa de las Guacamayas. Emellertid kunde inte alla bon övervakas på grund av (botrådets) svaga trädstubbar. Information rörande variabler för reproduktion erhöles för 33 kullar av ungar i de bon som var åtkomliga. (Diagram 1). Av dessa 33 (kullar) misslyckades 10 helt och 23 var framgångsrika vilket ger en framgångsfaktor på 87 %. Storleken på kullarna varierade från ett till sex ägg; även om de allra flesta kullarna (48, 48 %) bestod av tre ägg. De kullar som hade två eller fyra ägg uppgick till 39; 39 %, de kullar med ett eller sex ägg uppgick till 12; 12 %. Ingen kull hade fem ägg. Under den aktuella säsongen (2002) lades 93 ägg. De två bohålor som inspekterades vid Mesa de las Guacamayas var framgångsrika och påvisade ett medeltal om 3 ungar per bo. Ingen av de fem bohålor i Bisaloachi misslyckades, emellertid kläcktes inte ett ägg och en unge dog av okänd orsak. Antalet ungar per bo för området Bisaloachi var 2,4 detsamma som för San Juanitos. Maderas framgångar vad avser unge per bo uppgick till 2,2 med en framgångsfaktor om 87 %. Antalet flygga ungar per bo för 2002 års säsong var detsamma som året innan 1,6 och liknande parametrar framkom vad avser antal ungar i kullen, procentalet kläckta ägg (Monterrubio et al 2002). Procentalet för flygga ungar var lägre än förra årets (70 %). Vi måste fortsätta att övervaka häckningsbestyren och produktiviteten för att kunna dokumentera tendenser för artens population. Vi kunde även fastslå att den största orsaken till dödligheten bland ungarna var predation från däggdjur.

Experiment med att flytta fåglarna

Att förflytta par av denna art lät sig inte göras under häcksäsongen 2002, mest beroende på att de infångade rödpannade araparakiterna uppvisade en vikt som låg betydligt under den vikt som ansågs vara nödvändig för arten för att kunna förses med radiotransponder (380 gram). Emellertid har vi utfört förflyttningar av vilda fåglar under de föregående åren, som en potentiell strategi för att återinföra arten till Arizona och New Mexiko, där den en gång förekom. Under år 2000 utförde vi en experimentell förflyttning av två par från den sydligaste häckningsplatsen till den plats i norr som utgör allra nordligaste häckningsplatsen. Varje förflyttat par förblev vid sin nya plats och valde ut en ny bohåla och lyckades framgångsrikt föda upp avkomma (två ungar). Emellertid bevakade vi och spårade paren med hjälp av radiospårning och vi erfor att dessa par hade under den påföljande säsongen (2001) återvänt till sin ursprungliga häckningsplats, valt ut nya bohålor och häckat framgångsrikt.

Detta resultat har lett oss till slutsatsen att förflyttning av vilda papegojor från Mexiko skulle kunna utgöra en framgångsrik strategi för att återetablera arten inom dess ursprungliga utbredningsområde i USA. Försök med återintroduktion i det fria har inte varit framgångsrika, trots alla de pengar som spenderats i olika projekt. APC har kommit fram till att återintroduktion av friska populationer från Mexiko skulle kunna utgöra den enda återstående vägen för att återintroducera arten till USA i dess ursprungliga utbredningsområde.

Tillgång på föda

På grund av begränsningar rent logistiskt utfördes ingen systematisk insamling av tallnötter, för att kunna se tillgången på nötter, under studien även om kvalitativa bedömningar på tillgången på föda och beteende under födosök genomfördes med en oregelbunden intervall.

Under 1995, 1997, 1998 och år 2001 observerades papegojflockar med en viss frekvens (minimum tre flockar per dag) då de sökte föda bland stora och höga durangobarrträd (*Pinus durangenses*) och på ett ljusare barrträd (*Pinus ayacahuite*) i Cebadillas- Piceas, och i ett av områdena för studien, Madera. Som kontrast till detta noterade vi att skörden av kottar från barrträden uppenbarligen var dålig under 1996, 1999 och 2000 och vi noterade inga flockar av rödpannade araparakiter i födosök vid boplatserna under dessa år.

Analyser av sjukdomar

Under häcknings säsongen 2000 samlade vi in avföringsprover från rödörade araparakiter som en del av vår samverkan med det projekt som leds av Nadine Lamberski från Riverbanks Zoological Park & Botanical Garden. Hon studerar sjukdomar hos rödpannade araparakiter i det fria och i fångenskap i USA och Mexiko.

Problem med bevarande- och skötselåtgärder

Vi samverkade med lokalbefolkningen i syfte att hitta nya vägar att samarbeta och skydda viktiga områden. Tack vare de positiva effekter som skapades av det arbete som flera icke-statliga organisationer lade ned, har vi lyckats skydda det viktigaste häckningsområdet: Tutuaca och fått det definierat som reservat. Vi försöker skydda en del andra för arten viktiga platser, i enlighet med de mål som lades fram i the Priority Species Recovery Project (Proyecto de Recuperación de Especies Prioritarias) av den mexikanska regeringen (Semarnap 2000). Bland dessa områden återfinnes Madera, den enda plats där papegojorna häckar i aspar och Mesa de las Guacamayas, den mest nordliga häckningsplatsen. På grund av Maderas betydelse för arten, beredde vi ett förslag: the Justification Technical Study i syfte att kunna förklara Madera som en fristad för arten. Den 27 november 2002 publicerade det mexikanska officiella och nationella diariet ett meddelande som vände sig till allmänheten om tillgängligheten av studien och vilken förklarar snabbheten med påbudet att förklara Madera som en fristad omfattande en yta om 2 800 hektar. Vi har deltagit i flera möten som utförts av våra medarbetare och deltagare i de olika projekten, som Sierra Madre Alliance, Naturalia, The Wildlands Project, Unidos para la Conservación, Pronatura Noreste, Chihuahua Government Tourism Secretary, Chihuahua Government Ecological Secretary; I syfte att kunna designa och utveckla gemensamma projekt i Sierra Madre Occidental.

Framtida arbete

Vi söker olika strategier för att bevara de viktigaste områdena, till exempel ekologiska servitut, aktiviteter rörande skogsavverkning, förnyade planstudier och tillämpning av hållbara skötselåtgärder för ekosystem. Dessa åtgärder kommer att öka värdet på lokalbefolkningens skogar, erbjuda riktiga ekonomiska alternativ, förbättra jordbrukets metoder, förhindra förfall och förlust av jord, motverka skogsbränder och på samma gång reducera det lokala samhällets beroende av skogsavverkning.

Vi vill integrera the Mesa de las Guacamayas med de åtgärder som redan gjorts för att kunna skapa ett reservat, a Biosphere Reserve vid Janos. Vi kommer att arbeta nära ledarna i detta förslag till reservat och även med myndigheter och olika partners som är intresserade av att bevara dessa viktiga områden. Vi kommer att fortsätta att bevaka häckningsbestyren, produktiviteten och tendenser för artens population och involvera lokalbefolkningen för artens bevarande, fortsätta med fältarbete med att reducera förekomsten av parasiter i bohålorna, utvärdera resultat angående sjukdomsförekomst samt söka bestämma artens flyttningsrörelser genom att använda telemetri tekniker i syfte att implementera ett program för förflyttning av rödpannad araparakit.

Undersökning av övervintringsområden är nödvändig. Det finns knappt någon kunskap om vanorna under vintervistet och vilka behov som arten har där. Det finns ett fåtal potentiella övervintringsområden kvar i Sierra Madre Occidental Mountains, därför måste vi bestämma vilka områden som är viktiga övervintringsområden för rödpannad araparakiten och artens bevarande. Vi måste även avsluta byggandet av stugor för ekoturister i reservatet i Tutuaca Forest Reserve och samlas in medel.

Sid 5

Fågelmarknaden i Barcelona

Av Linda Adam, Australien (medlem i WPT)

www.worldparrottrust.org

Översättning Bo Gerre

I augusti 2003 det var första gången, som jag ställdes öga mot öga med den fulla betydelsen av ordet "vildfångad". Många kommer att läsa detta och undra över min okunnighet, men jag har endast nyligen trätt in i "papegojvärlden" (för tre år sedan), när jag köpte min första kära papegoja i Storbritannien; en fångenskapsuppfödd gråpapegoja (jako) (Jambo) (*Psittacus erithacus*).

Jag har alltid varit mot den motbjudande behandlingen av vad jag anser vara en av världens mest karismatiska och intelligenta varelser – men ända till dess jag själv bevittnade hur vildfångade papegojor skrek i förtvivlan, när de såldes på en öppen marknad, hade jag inte till fullo fattat den fruktansvärda verkligheten.

Under en affärsresa till Spanien upptäckte jag "Las Ramblas", det berömda marknadsområdet i Barcelona, där jag träffade på "Las Ramblas Dels Estudils" eller "Rambla Des Ocells" (fåglar) som i Lonely Planets resebroschyr över Spanien (sid. 312) anges ha fått sitt namn på grund av "kvittret från fåglar som är till salu på fågelmarknaden". "Kvittret" är i själva verket är en romantisering av ljudet från förtvivlade fåglar.

Mitt hjärta krossades, när jag tänkte på de djupa människan kan sänka sig till för att tillfredsställa sin och andras girighet. Den okunniga allmänheten skulle kunna tro, att detta är fångenskapsuppfödda gråpapegojor, även om deras uppförande tydde på något annat: rädsla för människor, kontinuerligt morrande när någon närmade sig burarna, de var inkrupna i burhörnen och med svår stress, som var uppenbar genom att de drog i vingpennor och skrek.

En sådan sorglig och oroande scen det var. Några gråpapegojor hukade i hörnet, andra ”morrade”, när folk kom nära för att granska dem eller visslade dumt till vad de trodde skulle kunna bli ett förtjusande sällskapsdjur. Alla fåglarna var för varma, vilket framgick av deras snabba flämtningar, och hade smutsiga vattenskålar med lite eller inget vatten i och enbart solrosfrö att äta. De grymma förhållanden, som dessa vackra och dyrbara djur hölls i, var otroliga. För att öka fåglarna lidande, upptäckte jag, att handlarna inte packade ihop förrän omkring klockan 10 på kvällen, vilket innebar att dessa stackars varelser i mer än 12 timmar var underkastade ständiga folkmassor, trafikbuller, luftföroreningar, ljuden från signalhorn. Då har man naturligtvis inte tagit hänsyn till det nattetid upphörliga ljud de utsätts för när de stängts in för natten. Hur långt borta är inte detta från den naturliga livsmiljö, som de dragits upp mer rötterna ur, men vad som är ännu viktigare är att för ett djur, som kräver omkring 10- 12 timmars sömn per dygn, måste den stress de utsätts för vara outhärdlig?

Man måste se ”stängningsproceduren” för att tro den. Fåglarna trycks helt enkelt in i handlaren bås, som viks inåt som ett ”z-kort”. Fåglarna kläms bokstavligen tillsammans med alla andra varor handlarna säljer – andra burar, ståndare, frön, leksaker, iguanor i sina behållare, andra fåglar etc. Den nära kvävningssöd, som fåglarna upplever är ofattbar, för att inte tala om spridning av sjukdomar. Där är de ”hopklämda och invikta” under natten samtidigt som druckna festprissar hoppar omkring i närheten, bilar tjuvar förbi och signalhorn ylar under hela natten, okunniga om vad som är instoppat i 3-4 båsliknande kiosker vid avenidan.

Det blev därför en lättnad för mig att lämna detta bakom mig (även om det skedde med ytterligt tungt hjärta och förtvivlan över mänskligheten) och det blev också mitt första besök i Paradise Park Wildlife Sanctuary i Cornwall på vägen hem. Så välgörande det var att få se friska och lyckliga fåglar som lever under idealiska förhållanden!

Jag tror fullt och fast, att en av de avgörande åtgärderna i kampen mot vildfångade fåglar är att förbjuda handeln med dem, men jag ser detta som en tredelad handlingsplan:

1. Förbjuda handel
2. Få efterfrågan att upphöra
3. Erbjud ett alternativ

Större allmänt medvetande om fördelarna med fångenskapsuppfödda fåglar framför vildfångade måste uppnås, så också identifiering av de senare. Man måste även betona att papegojor har man hela livet och att äga en papegoja kräver en långtidsplan för den händelse ägaren dör eller blir invaliderad.

Fångstmannen är inblandad i denna aktivitet därför att han behöver försörja sin familj i ett land förstört av fattigdom och korruption. Skulle det således inte vara en idé att erbjuda dessa fångstmän ett alternativ till att fånga fåglar? Jag förslår ett slags kompanjonskap med stora organisationer som Worldvision och UNICEF, vilka sysslar med utbildning och träning av människor i alla länder i tredje världen för att göra dem mera självförsörjande och förebygga beroende av allmosor från de rika länderna och skador på deras ömtåliga miljö.

Är detta alltför idealistiskt? Vem vet, men det mesta är värt att försöka, om det betyder att man räddar dessa kostbara fåglar!

S 6-10

WPT expeditionen blev en enastående framgång

Av **ROSEMARY LOW** www.worldparrottrust.org

Översättning Dan Paulsen

Fjorton dagar av oslagbar njutning är hur jag skulle vilja beskriva World Parrot Trusts medlemsresa till Bolivia och Peru. Mina förväntningar var mycket höga och ändock blev de överträffade. Resplanen måtte ha gjorts i himmelen! Det var första gången som fonden planerat och genomfört en sådan resa enbart för de egna medlemmarna. Fördelarna med en sådan grupp var trefaldig: vår resplan var skraddarsydd för oss, vi hade den fördelen att ha guider som väl kände till de arter som helst ville se och vi hade sällskap av andra fondmedlemmar. Vi hade även en enorm tur, något som även en mycket bra planering inte kan räkna med. Vi startade i Bolivia, men för att ta det i omvänd ordning kommer våra äventyr därstädes att redogöras närmare för i februari numret av PsittaScene.

Efter ett par underbara dagar i staden Cusco, där vi studerade inkaimperiet, flög vi till Puerto Maldonado för att upptäcka kontrasterna i Perus floder och skogar. Vi fick sällskap på flyget av Charles Munn, vars pionjärbete vad avser bevarandeåtgärder i regnskogarna i Peru är känt världen över. Vid gränsstaden i de södra lågländerna, bordade vi en tiositsig motoriserad kanot. Under den tre timmar långa resan (som en kort tid gick längs Tambopata-floden och sedan vidare på floden Madre de Dios) berättade Charles om hur han hade använt sig av aror som galjonsfigurer för arbetet med att skydda och bevara tusentals hektar av habitat. Manu National-park täcker 1,5 miljoner hektar och forskningscentrat vid Tambopata, 10 timmars resa uppströms, är nu legendariskt. Under 1990 skapades the Tambopata-Candamo Reserved Zone, som gränsar till den bolivianska gränsen. Detta område omsluter fristaden Rio Heath-reservatet som vi var på väg till. Charlie berättade för oss att i de kombinerade skyddade områdena Tambopata-Madidi, vars storlek motsvarar ca 20 % av Storbritanniens yta (och sträcker sig från låglänta regnskogar till glaciärer på över 6 000 meters höjd) kunde det finnas upp till 10 000 till 20 000 par av varje art av de tre större ararterna: grönvingad, ljusröd och blågul ara. Det är få områden i världen som kan uppvisa en sådan artrikedom och biologisk mångfald. Emellertid, bland de största hoten mot

skyddet av sydöstra Peru är guldgruveverksamheten och användningen av kvicksilver för att anrika guldet. Utspillt kvicksilver förgiftar floden och gruvarbetarna skalar av den fina ytjorden för att komma åt gulddammet i sanden av gamla flodbottnar.

Ekoturism och upptäckt av nya användningsområden för fler trädarter kommer att hjälpa till att bevara biodiversiteten. Skyddet av de lerbankar (som används av papegojorna) kommer att vara av vital betydelse för framtiden för arorna och för regionen, såsom ekoturismen utvecklas. Dessa lerbankar, av vilka det förmodligen finns ett hundratal i Peru, är högt upp på listan över världens mest spektakulära attraktioner vad avser djurliv. Vår kanot korsade gränsen till Bolivia och fortsatte sedan uppströms längs Rio Heath. The Heath Lodge och dess bekväma stugor ligger i skogen nära floden. Vi kunde inte se den (floden) i dagsljus när vi blev väckta 03.30 påföljande morgon. Natten hade varit förvånansvärt sval och filtarna var efterfrågade till våra moskitnätklädda sängar! Vi startade klockan fyra (med fyra eller fler lager av kläder plus flytvästar!) för att börja vad som hade utlovats att vara den mest spännande dagen under resan, och vi körde nästan omedelbart på grund på en sandbank. Föreställ er scenen: tre av våra män hoppar i floden Rio Heath med byxbenen upprullade till knäna i mörkret och skjuter på kanoten! Detta orsakade en hel del munterhet men det innebar att det tog oss mer än en och en halv timma att färdas de 10 km till lerbanken. Detta problem kommer att vara löst nästa år då man kommer att introducera speciella grundgående båtar. Detta kommer att reducera tiden för att färdas till lerbanken till 45 minuter, en resa som är långsam och svår endast under lågvattenssäsongen i månaderna juli, augusti och september. När vi anlände var det ljus och redan pågick det en frenetisk aktivitet bland papegojorna. Ett par aror hade flugit över kanoten och då vi kom närmare lerbanken hörde vi skriken från mjölnaramasoner (*Amazona farinosa*) i luften. De cirklade i luften över ett stort träd. I toppen kunde jag se en ungfågel och höra dess högljudda tiggande efter mat!

Ett livligt spektakel

Vi klev ur kanoten till det flytande gömslet framför lerbanken. Inuti fanns det sittplatser runt sidorna med en hylla för våra kikare och kameror och ovanför den fanns det titthål i palmladen som täckte gömslet. Jag satte mig ned och jag kände spänningen stiga inom mig! Framför oss låg en av de mest färgglada och spännande sevärdheter som finns att se i tropikerna. Bättre än såhär kan fågelskådning inte vara – och vi hade förmånen att få se detta under bekväma förhållanden!

Lerbanken bestod av en exponerad del av flodbanken bestående av gulaktig lera om en höjd av ca fyra och en halv meter och på toppen fanns det höga oregelbundet formade träd med vit bark och lägre vegetation. Grenarna på en del av dessa träd var bara, utan tvekan hade de avbarkats under åren genom arornas besök. Men arorna är de mest vaksamma besökarna och de kommer alltid sist. Först kommer de små, gråhuvade kilstjärtsparakiterna som inte är misstänksamma och de flockas tätt tillsammans på den nedre delen av lerbanken. Denna art är vanligt förekommande över hela regionen Amazonas. De blåhuvade papegojorna är även de tidiga besökare, och det går inte att ta fel på dem med sina brillianta färger på huvudet och röda färg på gumpen. Även de håller ihop på banken och de är smidigare och tar lätt till flykten jämfört med de stora mjölnaramasonerna som snart kommer ned, efter att ha suttit på omgivande grenar och därifrån spanat av området. Så vackra mjölnaramasonerna är i sin naturliga miljö! De har en joie de vivre, en livslust som man inte ofta ser hos fångenskapshållna fåglar. Solen lyser upp deras silvergrå ryggar när de flyger ned till banken med en självsäkerhet som saknas hos de små rödgumpspapegojorna. Arten är känd i Ecuador som loro real och arten är verkligen kung i fastlandsområdet i Amazonas, stor, framfusig och högljudd. Jag såg en som höll ett stycke lera i ena foten och den slog till med foten mot en annan mjölnaramason som försökte ta leran. Jag såg hur mjölnaramasoner klänger på palmlad nära flodbanken. (Jag har alltid älskat mjölnaramasoner – de är så undervärderade i fågelhållningen. Jag tänker på de sorgsna fåglar som importerats till Storbritannien från Guyana varje år. Med vilken rätt berövar vi dem möjligheten till riktig existens?) Fyra grönvingade aror flyger över. Nu landar det fler aror i träden ovanför banken. Grönvingade aror och ännu fler grönvingade aror landar skrikande bland träden, lekandes i vinden en smula, vilket ger oss möjligheten att fotografera dem med öppna vingar. De ser underbara ut! De är till en början väldigt vaksamma, de tar sig tid att bedöma att det är säkert att flyga ned, för att sedan landa direkt på lerbanken eller hänga fast i en gren i ett träd intill banken och där lekfullt gunga.

Luften genljuder av deras högljudda skrik och deras sinnliga röda färg får mig att dra efter andan av glädje. Scenen framför oss ändras oupphörligen: aror som flyger ned för att festa på leran, aror som lyfter, aror som cirklar runt i par under det att de utstöter sitt djupa rop för att sedan komma tillbaka för att äta ytterligare av leran.

Femtio eller sextio grönvingade aror var närvarande. Var befann sig de ljusröda arorna? Endast ett par var synligt. De kom tidigt och stannade inte länge. Betyder detta, undrade jag, att de flesta paren grönvingade aror inte heller stannar länge och att de är så många att de ersätts av andra? Jag trodde inte så var fallet då de flesta grönvingade aror inte hade bråttom att lämna banken. Vi hade i själva verket en väldig tur denna morgon då de grönvingade stannade under en timme och tjugofem minuter, vilket är två tredjedelar av den normala längden på arornas uppvisning.

Tidigt hade vi med spänning kunnat se, att det bland rödgumpspapegojorna fanns två små papegojor som glänste som smaragder i solen med sina röda undersidor på vingarna, ibland snabbt synliga i flykten. Genom kikaren kunde jag studera deras vackra ansikten med anslående kontrasterande markeringar av orange och svart. Det var gulkindad praktpapegoja (*Pionopsitta barrabandi*), en art som nästan är helt okänd inom fågelhållningen. Den var en av fyra arter som bara förekom i litet antal den morgonen, tillsammans med en familj av gulpannade amasoner som inte stannade länge, ett litet antal brunpannade aror och några få gulddamade parakiter (*Aratinga aurea*). Papegojor och däggdjur,

däribland apor, navelsvin och tapirer, som äter löv och frön, får i sig gifter som skulle kunna döda dem. Fröna och bladen bland många tropiska växter har utvecklats till att innehålla giftiga ämnen för att hålla fröätare borta från växten. Oturligt nog för växten, har fröätarna kommit på ett eller annat trick – att inmundigandet av lera förhindrar dessa gifter från att komma in i blodomloppet. Vår direktör, Jamie Gilardi har studerat fenomenet jordätning och han tror även att leran skyddar slemhinnorna i inälvorna och förhindrar en kemisk irritation. Det har också antytts att papegojor och andra djur drar nytta av viktiga mineraler i leran.

Vissa skikt av lera verkar vara intressanta

Vissa skikt i lerbanken ges större uppmärksamhet än andra och dessa skikt bearbetas med entusiasm av aror, medan andra ignoreras av alla djur. De vet definitivt vad de letar efter! Förekomsten och sammansättningen av arterna vid denna och andra lerbankar är intressant. Är det en tillfällighet att de fåglar som har den största näbben, aror och amasonpapegojor var de som förekom i störst antal? Förmodligen inte. Styrkan i deras näbbar innebär att de kan öppna ett bredare urval av frön och nötter än de arter med mindre näbbar, vilka (detta är ren spekulatjon!) tar mindre mängd frön och mer nektar och fruktkött. De arter som till övervägande del äter nötter och fröer behöver besöka lerbanken mera ofta. Charles Munn berättade för oss att grönvingade aror till övervägande delen bebor tierra firme-skogar där det finns ett överflöd av träd med frön som är giftiga och taggiga medan de ljusröda arorna även lever i floddalarna. Vid en lerbank hade han klättrat upp i ett 45 m högt träd och använt trädet som observationsplattform för att kunna se varifrån och från vilken riktning som arorna kom. Under en timmes tid såg han 54 grönvingade aror flyga in och 52 av dem kom från tierra firme-skogar. De grönvingades dominans, trots att det fanns många blågula aror i området, intresserade mig. Charles Munn berättade för oss att det finns omkring hundra lerbankar i regionen men att de blågula arorna förekommer endast vid fem eller sex av dem – och då i hundratals individer vid två av dessa lerbankar. Det finns fortfarande mycket kvar att lära om födovänorna hos de stora arorna – men en sak är säker. Arornas vana att besöka lerbankar är nyckeln till att bevara enorma delar av regnskogen. De stora arorna är bland de mest karismatiska fåglarna på jorden och utgör en stor attraktion för ekoturismen. Dessa aror ses vanligen endast flyktigt när de flyger över en. Under bra väder erbjuder lerbankarna nästan en garanterad och ojämförbar skådning av aror och andra arter av papegojor. För närvarande attraherar lerbankarna vid Manu, Tambopata och andra platser i Peru mer än 6000 turister årligen, vilket utgör ett skäl till att bevara fåglarna och deras utbredningsområde från personer som kanske annars skulle skjuta eller fånga papegojorna. Sedan 1984 har lerbankarna genererat uppskattningsvis ett tusen arbetstillfällen vid stugbyar i regnskogen. Denna typ av turism ökar väldigt fort. Vår entusiasm för lerbanken i floden Heath River var fortfarande stor när vi kravlade fram från våra moskitnät klockan 03.30 nästa morgon. Denna gång hade kanoten endast kört någon meter då den återigen körde på grund! Återigen var klockan 6 på morgonen då vi kom fram till lerbanken. Fyra stycken brunpannade aror flög förbi lerbanken och oräkneliga mjölnaramasoner samlade sig. Tio minuter senare flög sju stycken blåhuvade papegojor fram till trädet ovanför lerbanken (ytterligare 12 stycken satt på grenar högre upp) och fem minuter senare var de första rödgumpspapegojorna på lerbanken och de följdes snabbt av en brunpannad ara och tre gulpannade amasonpapegojor. Den bild vi fick se denna morgon var annorlunda. Fåglarna var nervösa: det fanns en hög i närheten och senare en i högsta grad störande rovfågel, möjligtvis en örn. Vid flera tillfällen flög papegojorna i väg, skrämde och med ett enormt sus vingar. Sedan kunde banken vara tom upp till 20 minuter, i kontrast till den konstanta aktiviteten föregående morgon. När fåglarna återvände fanns det små intriger som var gripande. Två brunpannade aror satt på en gren i ett träd, den nedre av fåglarna, troligen en unge rörde huvudet upp och ned, enträget tiggande om mat. En grupp om åtta eller fler gulpannade parakiter höll sig tätt tillsammans och vid 06.35 kom två stycken gulkindade praktpapegojor till lerbanken i en plötslig blixst av scharlakansrött. Under hela tiden hade en Horned Screamer suttit på en gren i toppen av ett träd i närheten av banken.

Vid 07.45 flög dess partner in skrikande och landade alldeles intill. Vid 07.50 visade de första grön-vingade arorna upp sig. Snart satt 50 eller fler på grenar i trädtopparna, vaksamma och gapiga medan de putsade sig och varandra, gungade på grenarna och tittade. Det dröjde en halvtimme innan de övervann sin rädsla och flög ned till banken. Vilken hänförande syn de utgjorde när de gnagde på leran eller, som vid ett tillfälle gjorde ett utfall mot en liten oskyldig gulpannad parakit! Vid 08.53 skrek arorna till då deras femtio par vingar tog till flykten. Detta blev signalen till vår motvilliga avfärd – eller som Lin sade: ”Jag önskar att jag kunde ha stannat för evigt.”

Vi hade flera timmars resa framför oss på floden Madre de Dios till campen Sandoval Lodge. Efter att ha tagit oss ur kanoterna hade vi en halvtimmas promenad genom en fuktig tropisk skog för att sedan bli paddlade i kanot genom en smal kanal till hästskosjön.

En katamaran tog oss sedan tvärs över sjön. I det avtagande dagsljuset serverades vi potatischips och bananchips och en delikat dip på guacamole. Vilken trevlig tanke!

Lodgen är byggd nära strandkanten till Sandovalsjön och denna byggnad har beskrivits som den mest sceniska och den som är rikast på arter av djur och fåglar av alla de 15 regnskogscamperna i Tambopata regionen. (Se PsittaScene februari 2002) Rummen vi bodde i var belägna längs en korridor som utgick från huvudbyggnaden. De var bekväma, med varmvattendusj i badrummen som låg i svit och sängarna var försedda med moskitnät och filter. Det var kallt på natten! Under hela vår tid i Peru utgjorde insekter inte något problem och jag kan uppriktigt säga att jag får lika många bett hemma i min trädgård som jag fick under motsvarande tid i stugan i regnskogen. Förutom bra inkvartering, fick vi utmärkt mat och en enastående guide i form av Enrique för vilken England inte är okänt. Han har arbetat på zoo i London och på Jersey. Efter en frukost vid 05.30 (det kändes som en lyxig sovmorgon) tog vi en kanottripp rakt över sjön för en

promenad i regnskogen med Enrique. Vi hade ett spännande ögonblick när vi smög oss på fem stycken blågula aror som åt på palmfrukter. När de flög i väg lyste det starka ljuset upp deras gyllene nyanser i deras fjäderdräkt. Inne i skogen finns en liten lerbank som ibland frekventeras av en grupp av gulkindade praktpapegojor. Enrique bad oss att vara stilla och gav sig iväg för att tyst närma sig banken. Den var tom på fåglar. Vi gick fram, så tyst vi kunde längs den smala stigen. Jag var sist i ledet. Jag sneglade upp för att se ett par vitbukspapegojor i toppen av ett bart vitt träd. De satt i solen, och deras huvuden hade en härlig vibrerande orange färg. Jag hade inte sett denna art i det fria tidigare och det var den papegojart som jag helst ville se här, så det var en högtidsstund för min dag. Jag studerade dem tills de flög i väg och gick sedan ikapp gruppen för att finna dem där de skådade längre in i skogen. Det flög andra papegojor över våra huvuden: gulpannade amasoner, blåhuvade papegojor och högljudda små parakiter av släkter Brotojeris och säkert även koboltvingade parakiter. Väl åter vid campen hade jag en oförglömlig syn, en brunnäbbad Aracari (*Pteroglossus spp*) (en färgglad liten tukan, övs anm.) som satt på en palmstam bara någon meter från där jag stod. Efter lunch gick fyra av oss med Enrique och en lokal guide in i skogen och där berättade de för oss om olika växter och deras användningsområden. Vi gick ned till bäcken och satt nära foderautomaten för kolibrierna. Snart kom två arter, Reddish och Needle-billed Hermits och ett par Fork-tailed Woodnymphs kom även fram. Det var så fridfullt där, med endast det behagliga ljudet av vattnet och det enstaka surrandet av kolibrivingar. Under sena eftermiddagen åkte vi ut på sjön för att få en glimt av två sällsynta jätteuttrar. Ett par gulpannade amasonpapegojor tog detta intrång i deras territorium ganska personligt och som skymningen föll flög de omkring och skrek okvädingsord till oss. Det var så typiskt för den arten med sin festliga karaktär. Jag kan, till exempel, inte föreställa mig Venezuelaamasoner bete sig så. Då vi blev rodda tillbaka, gav den nu sjunkande solen en orange glöd till den nu lugna sjön; Amazonas hade gått till vila. Vi beklagade alla nästa morgon, att den skulle vara vår sista vid Sandoval och starten för återfärden till realiteterna i våra ordinarie liv. Jag ville tillexempel inte tänka på det – och de magiska kvalitéerna hos sjön i det tidiga morgonljuset gjorde att sådana tankar snart försvann. Till en början hängde dimman över vattnet och Mauritiapalmerna fick ett spöklikt utseende. Då dagsljuset drog in över sjön hördes den mystiska zigenarfågeln eller hoatzins läte över sjön och brunpannade och blågula aror flög i fjärran, högt över palmskogen. Små svart och vita svalor dök ovanför sjöns yta. Så gick solen upp och ljuset hade en eterisk kvalitet som måste vara en fotografers dröm. Stammarna hos palmerna som stod längs sjön fick en gyllene ton. Dessa palmer utgjorde häckningsplatser och mat för de rödbukade arorna som flög över huvudet på oss i par eller tre eller fyra stycken tillsammans. Vi stannade nära strandkanten för att se på två stycken som åt av apelsinerna. Intill fanns en häger och en tranliknande vadarfågel (*Aramus guarauna*) som stod i vattenkanten. Små glimtar av blåhuvade papegojor och amasoner som flög över oss påminde oss om den rikedom på papegojor som vi skulle lämna alldeles för tidigt... I februari numret av *PsittaScene* kommer Rosemary Low att fortsätta sin berättelse med sökandet efter rödpannade och blåstrupiga aror i Bolivia.

S 11

WPT:s expeditioner 2004 www.worldparrottrust.org

Översättning Bo Gerre

Följ med World Parrot Trust och Tropical Nature Travel på vår expedition för enbart medlemmar till de legendariska skogarna i det peruanska Amazonasbäckenet och Red Mesa-klipporna i nordöstra Brasilien, hemvist för en samling otroliga aror och papegojor.

Papegojor i peruanska Amazonas (Manu/Heath/Sandoval Lake)

Vår resa kommer att utgå från den gamla staden Cusco högt uppe i Anderna. Från denna inkahuvudstad kommer vi att färdas österut över höga alpina grässlätter, nerför de östra sluttningarna till de frodiga och fuktiga skogarna i västra Amazonas. Vi kommer att stanna två nätter i den magiska molnskogen, där vi får möjlighet att se quetzalfåglar (*Pharomachrus mocino*. Övs. anm.), tukaner, parasollfåglar (släktet *Cephalopterus*. Övs. anm.) och tangaror. Vi kommer att besöka en närbelägen sjö för att se de otroliga klippfåglarna samlas för att under sin fantastiska dagliga ritual dansa och ropa för att locka honor. Från molnskogen åker vi ner till den förtjusande Amazonia Lodge, inbäddad i de fuktiga kullarna. Här kommer vi att få möjlighet att leta efter par av blåhuvad ara och flockar av soldataror. Vår resa fortsätter på floden till låglandsregnskogarna, som gränsar till Manu National Park. Vi kommer att tillbringa de närmaste dagarna i Manu Wildlife Center, som i december numret av Condé Nast Traveler bedömdes vara ett av de bästa hotellen i hela Amazonas. Våra förmiddagar kommer vi i att tillbringa i ett flytande gömsle med att titta på hur dussintals grönvingade aror och massor av amasoner och blåhuvade papegojor kommer ner i en hes skur av färger för att äta lera på en klippa på flodstranden. Eftermiddagarna kommer att förse oss med många andra exceptionella möjligheter! Vår marsresa ger er tillfälle att få se hur grönvingade, blågula och/eller ljusröda aror matar sina nästan flygfärdiga ungar bara några meter från vårt gömsle. Båda resorna ger ytterligare möjlighet att från plattformar uppe i trädkronorna iakttä såväl papegojor, som annat icke-bevingat djurliv såsom morkajmaner (*Melanosuchus niger*. Övs anm.), jätteuttrar, tapirer och många sorters apor. Efter fyra nätter i Manu Wildlife Center återvänder vi med flyg till Cusco.

Under den andra delen av vår expedition kommer vi att besöka ett område i Tambopata National Reserve längs gränsen till Bolivia. Vi flyger från Cusco till staden Puerto Madonado i Amazonas, där vi kommer att gå ombord på motoriserade

kanoter och ge oss i väg nedför Madre de Dios River och upp för Heath River för en tvånätters vistelse. Förmiddagarna tillbringas vi vid lerbanken vid Heath River, som besöks såväl av hundratals amasoner och pionuspapegojor, som av grönvingade, ljusröda och brunpannade aror. Den är även den enda kända lerbank, som gästas av guldpannade kilstjärtsparakiter. En eftermiddag kommer att ägnas åt att utforska området omkring hotellet. Efter vår andra förmiddag vid lerbanken återvänder vi upp längs floden till Sandoval Lake. Vi kommer att ha en hel dag till att utforska denna vackra hästkosjö och den omgivande skogen, där vi kommer att få möjlighet att se häckande rödbukade aror, bisarra, bladätande zigenarfåglar (hoatzi), apor, morkajmaner och eventuellt jätteuttrar. Vår resa avslutas med en flygtur tillbaka till Lima.

De två delarna av denna expedition har planerats för att ge största möjliga kombination av mångfald och intensitet när det gäller att studera papegojor. Tillägg före eller efter expeditionen är möjliga.

Ring oss nu för att boka eller begära mer information.

En resa till de blå arornas land

Följ med oss för att få en upplevelse för livet! Se den största aran, hyacintaran, och den mest sällsynta, Lears ara!!!

I juni 2004 kommer World Parrot Trust, BioBrasil Foundation och Tropical Nature Travel att ta med åtta lyckliga papegojentusiaster för att skåda både hyacintaran och Lears ara. Din grupp kommer att samlas i Sao Paulo och resa med flyg och buss till de torra grässlätter, som är hemvist för dessa enastående papegojor.

Resan kommer att börja inne i staten Piauí i nordöstra Brasilien, där Red Mesaklipporna tornar upp sig över de svepande grässlätterna med utspridda maurituspalmdungar och torra skogsträd. Välkommen till Hyacinth Valley och Hyacinth Cliff Camps i hjärtat av det skogbevuxna savannekosystem, som täcker en stor del av centrala Brasilien. Här kommer du att få gott om tid att tillbringa bland de vackra hyacintarna, kusiner till Lears ara. Hyacinth Valley och Hyacinth Cliff Camps är belägen i ett 10 000 tunnland stort reservat, som sköts av vår lokala bevarandepartner, BioBrasil Foundation. Reservatet är av vital betydelse för att bevara det skogbevuxna savannekosystemet, eftersom marken i söder i ökande utsträckning avverkas för jordbruksändamål. Detta unika projekt sysselsätter tidigare arafångstmän, som nu underhåller och patrullerar reservatet och använder sin kunskap och expertis för att dela med sig av naturens mångfald till dig. Bara 15 minuters väg från lägret kan man varje morgon och kväll se en stor flock hyacintaror samlas för att äta palmnötter. När du befinner dig i Greenwing Valley, kommer du att besöka ett gömsle som är strategiskt beläget för att ge utmärkt utsikt över grönvingade aror, när de dagligen samlas för att äta sina favoritpalmnötter. Dessa aror svarar för huvudföreställningen men är skickligt understödda av en ensemble vilda djur, som består av manvargar, vertygsanvändande, bruna kapucinapor, sydamerikanska nanduer (en stor strutsfågel), blågula och rödbukade aror, seriema (som ser ut som en liten, fjäderförsedd velociraptordinosaurie), kungsgamar, tofsörade kloapor och svarta vråapor.

Vi sparar det mest sällsynta till sist. Du ger dig av dit, där mycket få har varit tidigare, för att se den sällsynta Lears ara. Från Salvador resor du med buss till det avlägsna utkiksområde, där du kan se Lears ara. Naturen i södra Bahia är ett kärvt vackert, torrt busklandskap, mycket likt det i Piauí men här lever Lears ara av nötterna från licuripalmen. För inte så länge sedan fanns bara några få aror i detta område. På grund av bristen på palmnötter tvingades den redan lilla populationen in till närbelägna majsfält, där fåglarna ofta blev skjutna. För att öka populationen av Lears ara och garantera dess säkerhet, gjordes en gemensam ansträngning för att öka tätheten av licuripalmer. Det har gått flera år sedan dess och det finns nu mer än 200 Lears aror i området. Läget har aldrig varit bättre; detta är verkligen en otrolig möjlighet för dig att få iakttä och fotografera den nuvarande populationen av Lears ara. Med gemensamma gåvor från flera organisationer har nu utkiksområdet ett enkelt läger av tält med trägolv och med gemensamma hygienutrymmen och det ger dig en strategisk plats för att beskåda arorna i naturen.

Gå inte miste om detta tillfälle att få uppleva dessa sällsynta aror! För flera detaljer om dessa enastående resor till Peru och Brasilien, ta kontakt med Eliana eller Elisabeth:

Avgiftsfritt: USA och Canada: 877 827 8350/877 888 1770

Telefon/fax USA ++ 803 933 0058. E-post: eliana@tropicalnaturetravel.com. www.tropicalnaturetravel.com.

Kolonin av häckande patagonienparakiter i Patagonien

Av Dr Juan E. Masello och Dr. Petra Quillfeldt www.worldparrottrust.org

Översättning Bo Gerre

Papegojor och kakaduer har under de senaste årtiondena blivit världens mest hotade fågelordning. 26 % av de 350 arterna papegojor och kakaduer löper risken av total utrotning medan 11 % är nästan hotade. Läget är till och med värre i Latinamerika och Karibien; 31 % av papegojarterna löper allvarlig risk att helt utrotas.

De huvudsakliga orsakerna till hoten kommer från förlust, sönderdelning eller förfall av häckningshabitat, insamling av fåglar för handel, införande av främmande arter samt förföljelse och jakt. Några avgörande egenskaper i deras fortplantningsbiologi bidrar även till gruppens utsatthet, däribland lång livslängd, fortplantningsmetod och häckning i

koloni. Papegojor är troligen den mest färggranna fågelfamiljen, ett förhållande som utan tvekan har bidragit till att de förföljts och till deras popularitet som sällskapsdjur.

För de flesta papegojarter saknas fortfarande grundläggande biologiska data, även om de är nödvändiga för att kunna identifiera utrotningshot, övervakning av populationer utvärdering av bevarandeåtgärder och förbättring av fortplantningsprogram för fåglar i fångenskap.

Patagonienparakiter

I Argentina påträffas den mycket sällskapliga patagonienparakiten (*Cyanolesius patagonus*) från Andernas sluttningar i nordväst till Patagoniens stäpper i söder. Den bebor vanligen öppna gräslandskap men den har även rapporterats från skogklädda dalar med klippor och jordbruksmark. Fåglarna intar kolonierna en till två månader före äggläggningen och lämnar häckningsplatserna i takt med att ungarna blir flygfärdiga. Vuxna fåglar gräver ut sina bohålor genom att göra tunnlar in i sandstens-, kalk- eller jordklippor. Häckparen använder de hål de grävt ut föregående säsong men utvidgar dem varje år. I varje håla finns ett par. Patagonienparakiter använder inte bomaterial; de lägger sina ägg på den sandiga bottnen i bokammaren.

De lägger en kull varje häckningssäsong. Honan ruvar de två till fem äggen i ungefär 24 dagar, medan hanen förser henne med mat. Ungarna kläcks oregelbundet med ett mellanrum av en till tre (vanligen två) dagar och skapar vid kläckningen en storleksordning. Ungarna i en kull blir oregelbundet flygfärdiga med två till tre dagars mellanrum. Ungarna stannar kvar i boet i ungefär 60 dagar. Efter att de lämnat boet, matas de av föräldrarna i cirka fyra månader. Patagonienparakiter har ett socialt och genetiskt monogamt fortplantningssätt med vård av båda föräldrarna.

Minskande områden

Bevarandestatus och spridningsområden för patagonienparakiterna i Argentina studerades senast under slutet av sjuttioalet och början av åttiotalet. Ingen systematisk övervakning har sedan dess skett. Tidigare var dessa papegojor mycket vanliga i Argentina men de förekommer numera rikligt endast regionalt. De lider av en klar tillbakagång sedan början av artonhundratalet. I Argentina har patagonienparakiten försvunnit från provinsen Cordoba och norr om Buenos Aires. Minskningen i delar av Argentina beror på, att den förföljs som ett skadedjur av gröda, omvandling av gräslandskap till åker och fångst till den ökande handeln med levande fåglar. Patagonienparakiten är, eller var, en av de mest sålda papegojorna i Europa. Dessutom har man under övervägande flera projekt för ytterligare fångst för handel.

Några avgörande egenskaper i deras fortplantningsbiologi bidrar också till artens bräcklighet: lång livslängd, en genetiskt monogam häckningsmetod och särskilt vanan att häcka i stora och iögonenfallande kolonier kan bidra till artens bräcklighet och minskning. Den har mycket svårt att åter kolonisera områden från vilka den en gång har trängts undan, vilket gör arten mycket bräcklig i globalt avseende.

Ett tecken på dess bräcklighet är status för den chilenska underarten *C. p. bloxami* (tidigare *C. p. byroni*). Den anses vara på gränsen till utrotning på grund av sin dramatiska minskning: man uppskattade i slutet av åttiotalet antalet till endast 3 000. Så vitt vi känner till är endast en liten koloni (Reserva Punta Bermeja, Rio Negro, Argentina) av underarten (*C. p. patagonus*) lagligen skyddad.

Patagonienparakiten har officiellt förklarats som skadedjur för jordbruket (Argentinian National Law of Vegetable Health 6704/63). Den förstör vindruvor och oliver, frukter från det inhemska mesquiteträdet (*Prosopis alba*), persikor, päron och andra frukter från tempererade områden, majs, solrosor, samt vete och knoppar i skogsplanteringar.

Emellertid är skadegörelsen, med undantag av några marginella jordbruksområden, inte kraftig. Trots detta har man under olika år och utan objektiv kvantifiering av verklig skada och utan att beakta alternativ och följder, använt sig av dödliga begränsningsmetoder (såsom förgiftning av bon, massiv förstörelse av häckningshabitat, fällning av boträd, användning av förgiftade beten, avskjutning av fåglar).

Kolonien vid El Cóndor, Rio Negro

Sedan 1998 har vi utfört en studie av patagonienparakitens häckningsbiologi i artens största och viktigaste koloni. Denna är belägen väster om byn El Cóndor (eller Villa Maritima El Cóndor eller Balneario Massini eller La Boca) 30 km sydost om Viedma i provinsen Río Negro, Patagonien, Argentina. Kolonin täcker 7,5 km sandstensklippor. Den längst åt väster belägna delen av kolonin (41°3'S, 62°48'V) är den i särklass tätast befolkade med 6 750 aktiva bon. Det habitat, som omger kolonin, består huvudsakligen av patagonisk stäpp. Efter en omfattande undersökning i litteraturen av papegojors häckningsbiologi, verkar denna population anmärkningsvärt nog vara den största kända kolonin av papegojor i världen.

Detta speciella världsarv, den största kända papegojokolonin i världen, har varit allvarligt hotad under de senaste 25 åren. Den första allvarliga attacken mot detta häckningsområde har varit att sprida Endrin (eller DDT) över delar av kolonin i ett försök att minska antalet papegojor. Man har troligen hållit på med detta under flera år och rättfärdigades då med att det gjordes för att skydda grödorna i regionen. Detaljerad information om denna "begränsningskampanj" mot papegojornas häckning i El Cóndor är svår att få tag i och påverkan på kolonin är besvärlig (och mycket dyr) att bedöma. Lyckligtvis stoppades denna tvivelaktiga metod för "populationsbegränsning" under det tidiga åttiotalet.

Nödvändigheten av beskydd

Under 1990-talet sprängdes en sektor av klippan, mellan den första och andra kilometern i kolonin, för att bygga en tillfartsväg för fotgängare och bilar nära stranden nedanför klippan (nu känd som Segunda Baja del Faro eller Bajada de Picto). Vi uppskattar att nästan 800 bon förstördes under arbetet. Under häckningssäsongen 2000-2001 förstörades tillfarten för bilar. Bilar kan nu direkt nå stranden och en restaurang ungefär 50 m från den andra kilometern av kolonins bon. Mycket högljudd musik och organiserade sportevenemang är vanliga i området under slutet av häckningssäsongen (januari). Som en följd var de flesta bona nära tillfarten inaktiva under de följande häckningssäsongerna.

Kolonin vid El Cónдор är kraftigt störd varje år från mitten av december till januari under helgerna, när stranden nedanför kolonins klippa är full av turister och bilar. Bilar får lov att köra längs stranden och hundratals förare parkerar så nära som 20 m från kolonins lägst belägna bo. Under dessa omständigheter kan patagonienparakiterna i flera områden av kolonins första kilometer endast mata sina ungar när det är flod då människor och bilar försvinner från stranden. Under ett typiskt veckoslut i januari besöker ungefär 10 000 turister byn i El Cónдор och stranden i närheten av parakitkolonin. Dessutom sker olagliga motorcykel- och biltävlingar längs kolonins första och andra kilometer.

Tyvänn har en stor del av den lokala befolkningen en negativ inställning till patagonienparakiternas häckning vid El Cónдор. Lokala tidningar stödjer tanken att patagonienparakiterna är ett allvarligt skadedjur. För de flesta som firar semester vid El Cónдор är de bara högljudda fåglar som stör dem, när de solbadar. I några avsnitt av kolonin förekommer aggression från semesterfirarna mot vuxna patagonienparakiterna, som har med sig mat till sina ungar, nästan dagligen från mitten av december till januari. Den lokala polisen försöker hindra folk från att döda fåglar genom att kasta sten på dem, men området är stort och poliserna är få. Lokala bönder skjuter papegojor under häckningssäsongen på sin mark under förvändning att skydda sin gröda. Dessutom förgiftar andra bönder säd för att döda fåglar och några turister skjuter papegojor under semestern för nöjes skull.

I skenet av det skisserade trycket mot kolonin försöker vi finna ett sätt att lagligen skydda den största kända papegojkolonin i världen från dessa och andra möjliga faror.

Sid 14-15

Även en papegoja

Av Allan Ramsey www.worldparrottrust.org

Översättning Bo Gerre

Även en papegoja är titeln på en liten bok med regler för barn av Dorothy L. Sayers, som jag fick i födelsedagspresent av min gudfar. Den syftade till att inskräpa vanan av gudfruktighet och gott uppförande, hänsyn till andra, respekt för de äldre och överheten. Det är en barnsköterska, som gör det mesta av detta – en ganska knubbig och behaglig person i Ernest Shepherds teckningar och lik Little Buttercup (Lilla Smörblomman) i HMS Pinafore – men hennes ansträngningar stöds av en papegoja. Det är en mycket etisk bok men vad min gudfader än måtte ha hoppats på, gjorde reglerna föga intryck, eftersom jag i min barnsliga iver hade sett fram mot att läsa om en papegoja, som hette Även, och följaktligen blev jag besviken.

Papegojor – eller mer exakt – parakiterna var en del av den indiska naturen. Deras skrin fyllde luften, när de kämpade om himlen över huset med kråkor och glador. När jag anlände till England för att vid sju års ålder börja min utbildning, bodde jag en tid hos en faster. Hon var gift med en artist, som var intresserad av tropiska fåglar och hade förvandlat en stor muromgärdad trädgård till en rad voljärer. Bland fåglarna fanns kakaduor och en ara i klara färger, som jag var lite rädd för. Matningsdags, klockan tre på eftermiddagen, var alltid en prövning, eftersom dessa fåglar smög fram mot en. Det tycktes mig inte vara det slags fåglar, som ville ge en tips om gott uppförande.

I huset fanns en gråpapegoja, som hette Corky. Den tillät aldrig en fjäder att växa ut på bröstet. Den strövade omkring i huset på ett hotfullt sätt, inåt med tårna som en duva. Man visste aldrig var man kunde träffa på den, men den pendlade huvudsakligen mellan köket i källaren och matsalen och färdades i den hiss kocken sände upp maträtterna i. Hon brukade dra i repet, när de var färdiga, och det var min uppgift att dra upp dem. Corky kunde finnas där, elakt sittande vid sidan av den irländska köttgrytan och kål- eller rispuddingen. Den brukade stiga ut, klättra ner på golvet med hjälp av ett kraftigt rep, placerat där för detta ändamål, gå över mattan till serveringsbordet, som hon snabbt klättrade upp på för att granska bordet över toppen av ett långsamt darrande, gråskärt stycke fläsk med borsten kvar. Även om den inte var tilltalande var anblicken lugnande. Det var när Corky klättrade ner, som problemen kunde förväntas börja, och i avvaktan på bettet jag brukade nervöst korsa vristerna. Det var en kräsen fågel, eftersom så vitt jag kan minnas den aldrig hotade varken min farbror eller faster på detta sätt.

Därefter inskränkte sig min bekantskap med papegojor till slumpmässiga möten i zoologiska trädgårdar och djuraffärer. I Mexiko kom de åter in i mitt liv på ett mer påtagligt sätt. Mexiko är fullt av papegojor och marknaden i Sonora i Mexiko City är – eller var – ökad som en stapelplats för handeln med papegojor. Papegojorna fångades i skogarna i Yucatan eller Guatemala och stoppades i lådor för att föras in dit i tusental för att säljas vidare. Den mest lönsamma marknaden sades USA vara och i USA var det staten Florida, dit de flesta så småningom skickades.

Varje diplomat har något speciellt minne, som inte har med hans glädjeämnen och svårigheter i arbetet att göra, som blir en måttstock för hågkomsten av en speciell post, en kärleksaffär, en vänskap, tid för att odla ett speciellt intresse, mat, vin vadsomhelst. I Mexiko var mitt papegojor. Jag måste ha haft för lite att göra, eftersom jag ofta befann mig på marknaden i Sonora och vanligtvis återvände hem med någon fågel, som verkade ha lidit mer än de andra, och alla hade de lidit i större eller mindre utsträckning. Där fanns papegojor och parakiter av nästan varje ras, vanliga och mindre vanliga, tillgängliga i Centralamerika skogar. Vårt hem blev ett vårdhem för papegojor. Man kunde ha tagit tre eller fyra gånger så många och det skulle likväl inte ha märkts på de antal, som passerade marknaden i Sonora, för att inte tala om de hundratals mindre marknaderna över hela Mexiko.

Papegojor är känsliga och intelligenta och dessutom vackra. De kan lätt bli förvirrade och deras nervsystem kan bli obotligt skadade av grym behandling. Mycket få hämtar sig från den behandling de utsätts för under fångst och inpackning, hundra eller fler stuvade i rotting- eller bambukorgar, i vilka många kvävs. De är inte svåra att fånga och experter använder narkotika som ett medel för att ta dem. Papegojor parar sig för livet och om en individ i ett par dödas, lämnar inte den andra denna.

Papegojor gör ingen hemlighet av var de befinner sig. De behöver de inte, eftersom de för det mesta lever i säkerhet högst upp i skogen. Var och en som gör sig besväret att bestiga någon av de gamla tempelruinerna i Yucatan och Guatemala kommer att belönas av glädjen att se de strålande färgtrådar, som vävs av papegojor och andra färggranna fåglar i massan av trädtoppar. De är lätta att lokalisera och gör arbetet för fångstmännen lättare genom det oväsen de för, när de går till nattvila, och deras vana att leka genom att slita sönder löv och barkbitar vid sina sovplatser. Men papegojor är inte bara hotade av olaglig handel, utan även deras habitat är hotat av kommersiell exploatering, som har ödelagt hundratals kvadratkilometer tropisk skog i amasonsbäckenet och Centralamerika och i andra delar av världen. Sådana skogar är bokstavligen oersättliga, eftersom de växer i sin egen humus, vilken byggs upp under tusentals år av gradvis nedbrytning och som har sört för den väsentliga förankringen och tillgången på näring på det lager av vulkanisk berggrund, som finns under. När träden fälls och boskap släpps på bete på de avverkade områdena, är humusen snart förbrukad och hoppet om att någonsin kunna återställa skogarna försvinner för gott, eftersom de förhållanden under vilka dessa urskogar växte till mognad under årtusenden aldrig kan återskapas. Den godtyckliga fällningen av lövträdsskogar i Sydostasien innebär problem av ett annat slag men inverkan på det vilda livet är det samma, allt bara för några exotiska dörrar till något nytt husbyggnadsprojekt.

Detta är bakgrunden till varför jag gjorde mina råder på marknaden i Sonora. Det alla dessa fåglar hade gemensamt var den dåliga behandlingen, som de hade utsatts för efter fångsten. Några var så förvirrade, att det inte fanns något hopp om att de skulle tillfriskna. De som var mest påverkade kunde snabbt identifieras eftersom de hade slutat att putsa sig. De och andra var uppenbart helt osäljbara, så för varje såld papegoja kasserades många som oönskade och lämnades att dö. Men allt levande håller i förvånade grad fast vid livet och papegojors lidande måste bli mycket stort, innan de slutligen går under. De behöver föda och, framför allt, vatten och de lådor med döda fåglar, som från tid till annan upptäcks på flygplatserna är vanligtvis följden av en grymhet och ett förakt för liv, som är så ansvarslös, att man bortser från dessa väsentligheter och det tycks vara karaktäristiskt för papegojhandeln.

När vi lämnade Mexiko tog vi med oss en papegoja; han hette Bede. Till skillnad från de flesta andra papegojor, som vi försökte att rädda och rehabilitera, var Bede fortfarande en unge, som låg nedpackad i en låda tillsammans med dussintals andra. På något sätt hade han lyckats ta sig högst upp, där jag fann honom sittande. Han var en Finschs amason. Jag betalade några pesetas och tog med honom hem, där vi födde upp honom med hjälp av en pipett och gradvis vande honom vid en tesked. Allteftersom han växte ökade självförtroendet. Han älskade sällskap och hemma brukade han sitta vid mitt skrivbord, när jag skrev brev, och bråkade för att få sitta på min axel. Vål där putsade han sig och slog sig helt lugnt till ro under det att han då och då drog mig i håret. Det gick mycket lätt att arbeta med honom sittande där. Han tyckte också om att vistas på min axel när vi åt fastän aldrig vid officiella tillställningar och han vande sig vid att få en smutt vin när så bjöds. Men det han njöt mest av var att ligga på rygg i knät på min fru för att bli kliad på magen.

Det fordrades verkligen mycket tid och pappersarbete för att få Bede till England. Efter nästan ett halvårs framställningar och tjat avreste vi till England. Vi hade med oss alla de handlingar som krävdes av flygbolaget och regeringsdepartementen i Mexiko, USA, UK och Nederländerna, en stor mapp med sådana i en egen portfölj – och naturligtvis en papegoja som reste med sällskap i egen bur och försedd med biljett.

När jag ser tillbaka på den resan, kan jag bara tycka att min fru och jag måste ha varit osedvanligt naiva. Som någon med erfarenhet av dylika saker kan ha förväntat sig, började det gå galet redan vid starten. Det fanns ögonblick av stor komedi och andra av nästan katastrof, när tjänstemän i flygbolag och regeringar på två kontinenter sökte ledning för något, som enligt de erfarenheter de flesta av dem hade, det inte fanns något prejudikat på. Planet riskerade vid varje uppehåll att försenas, då representanter för olika myndigheter diskuterade med varandra. För det mesta var vi åskådare och varje gång var det med nöd och näppe vi kom i väg på nästa etapp. Våra svårigheter, att helt lagligt importera en enda papegoja, måste ses mot den relativa enkelhet, med vilken olagliga handlare tycks kunna transportera tusentals, vart än det finns behov av dem. Den tydliga slutsatsen är att det finns en hög grad av korruption och/eller lönsamhet som gör att riskerna de löper är värda att ta.

Så småningom befann vi oss utanför Heathrowflygplatsen. Det var kollektivtrafikstrejk och taxiförarna sympatistrejkade. Men en som råkade vara papegojlskare och på väg hem stannade, attraherad av synen av Bede i sin bur på toppen av en hög med resväskor. Han körde oss hem.

Bede dog helt plötsligt några år senare av en leversjukdom. Jag var då utomlands. Jag kände under ett bedrövat ögonblick, att de måste ha varit alla glasen vin vi delat, som hade undergrävt hans hälsa, men man försäkrade mig att vår lindriga njutning inte hade något med hans död att göra; i själva verket kunde en smutt vin eller två bara ha gjort honom gott. Jag känner fortfarande förlusten mycket starkt. Vilka favoriter papegojhandeln än innebär, erkänner jag att jag genom Bede var en av förmånstagarna, så jag har knappast någon rätt att klaga, såvida jag inte på samma sätt som en reformerad alkoholist skulle säga, att jag vet vad jag talar om. Det var en verkligt stor förmån att ha varit på så förtrolig fot med en vild varelse, att få ha varit fosterförälder och sett honom växa upp till en vacker vuxen fågel. Hur fångslande upplevelsen än var, skulle jag mycket hellre ha velat att han hade levt sitt liv, som det var avsett, i naturen. Hur nära man än kommer ett djur i fångenskap – och Bede var sällan instängd i sin bur – finns det inget som går upp mot nöjet att se dem i sin naturliga miljö.

Efter att ha sett papegojor i naturen i Mexiko, Guyana, Västindien och Senegal, hyser jag inget tvivel om att WPT:s mål att skydda och bevara papegojor i deras naturliga habitat är riktigt. Det är på grund av deras ansträngningar som regeringar, däribland i Mexiko där jag tror att marknaden i Sonora stängts, kommer över till denna uppfattning. Det finns pengar för dem i det ökande intresset för ”grön” turism, eftersom lockelsen hos de tropiska skogarna med deras lysande och överdådiga skönhet har en stor dragningskraft och det är deras papegojor, som i all sin mångfald hjälper till att göra sådana platser till det de är, var än de finns. Varje förbättring av bevarandevillkoren är svår vunnen. Det är inte lätt att åstadkomma reformer, än mindre att förändra sinnet hos dem, som är inblandade i handeln med hotade djur. Även när en förbättring har registrerats, finns inget utrymme för självbelåtenhet och organisationer som World Parrot Trust måste alltid vara vaksamma. Så till exempel har man efter år av ett fullständigt och heltäckande förbud nyligen återinfört exportkvoter för flera papegojor, däribland Finschs amason, som är en hotad art.

Allt försvinner inte med en dramatisk plötslighet och det kan ta årtionden, innan den utplundring som vilda djur är utsatt för börjar få märkbar effekt. Försvinner gör de icke desto mindre och det händer, jämfört med den tidrymd under vilken evolutionen skett, förfärande snabbt. Men i likhet med papegojornas ömtåliga nervsystem, är det ömsesidiga beroendet mellan synbarligen olika arter av flora och fauna ytterligt bräckligt och kan förstöras alldeles för lätt.

På samma sätt som näbbdjuret, sengångaren och andra vilda djur, förtrollar papegojorna oss med sin egendomlighet, vilket tyder på att antingen har deras skapare humor eller också är evolutionsprocessen motsatsen till vad vi anser att utveckling handlar om. I vilket fall blir vi rikare av det nöje de ger oss i våra allt mer enformiga och stereotypa liv.

Sid 16

PsittaNytt www.worldparrottrust.org

Översättning Bo Gerre

Forskning på afrikanska papegojor

Professor Mike Perrin vid the Research Centre for African Parrot Conservation lämnar följande rapport:

Louise Warbuton har avslutat sin doktorsavhandling om ekologi och bevarandebiologi för den hotade svartkindade dvärgpapegojan (*Agapornis nigrigenis*) i Zambia. Hon kommer att utarbeta vetenskapliga uppsatser och populärartiklar om dessa ”afrikanska smaragder” under tiden som hon avslutar sitt arbete som samordnare för Cape Parrot Working Group och innan hon återvänder till UK senare under året. CPWG kommer nu att skötas av Birdlife South Africa, som annonserar efter en ny samordnare.

Efter Lus fruktbarande, framgångsrika studier av den sällsynta afrikanska dvärgpapegojan kommer två nya fältstudier av dvärgpapegojor i södra Afrika att genomföras. Henry Ndithia, som är doktorand vid Department of Ornithology, National Museums of Kenya och håller på med magisterstudier vid Institute of International Forestry and Nature Conservation, University of Göttingen kommer att utföra sitt fältforskningsprojekt genom Research Centre for African Parrot Conservation, University of Natal (South Africa) och i samarbete med Ministry of Environment and Tourism, i Namibia. Henry kommer att studera fortplantningsbiologi och rörelser hos rosenhuvad dvärgpapegoja (*Agapornis roseicollis*) genom att använda holkar och små radiosändare och nyttja Lus resultat som en grundval för att ställa nya frågor om dvärgpapegojornas biologi.

På liknade sätt kommer Lawrence Luhanga, som arbetar för Malawi Ornithological Society och deras gemensamma program med Museum's of Malawi's Department of Ornithology, att i Malawi på börja en magisterstudie över status, ekologi och bevarandebiologi för nyassadvärgpapegojan (*Agapornis lilliana*). Henry har utbildats i USA med Dr Gary Volker, Barrick Museum and University of Nevada Las Vegas, som mentor. Hans forskning kommer att handledas av Mike Perrin och Gary, när han återvänder till Malawi för att börja sitt forskningsarbete under det nya året. Hans projekt kommer att vara autoekologiskt och fokusera på artens allmänna biologi men kommer också att jämföra ekologi och antalsstatus hos den ganska vanliga nyassadvärgpapegojan med den mindre rikligt förekommande svartkindade dvärgpapegojan.

I våra voljörer hos RCAPC håller Ros Malan på med att avsluta sina fil. kandstudier, sponsrade av David och Vera Dennison, Shady Streams Bird Farms, AviPlus och Avizandum, över vilken inverkan methionin och lysin i fodret har på den reproduktiva biologin och fortplantningsresultaten hos rosenhuvad dvärgpapegoja. Resultaten är signifikanta och informativa och kommer att publiceras senare.

Gillian Blue har gjort utmärkta framsteg med sin molekylära studie (DNA) för att identifiera individer av kappapegoja (*Poicephalus robustus*). Resultatet av hennes magisteravhandling kommer att användas rättsmedicinskt för att förhindra olaglig handel och att vildfångade fåglar utges för att vara fångenskapsuppfödda individer. (Heather King håller på att avsluta en liknande studie av afrikanska tranor.)

Sid. 17

USA:s förslag om handel med amasonpapegojor ifrågasatt.

Tack vare papegojentusiaster och bekymrade människor över hela världen – däribland många WPT-medlemmar! – har US Fish and Wildlife fått en enorm mängd synpunkter på sitt ännu inte avgjorda beslut att på nytt öppna importen av blåpannade amasoner från Argentina. Även om man ännu inte har släppt ut de kommentarer, som är baserade på våra diskussioner med många intresserade parter, verkar det som om den stora majoriteten synpunkter var på papegojornas sida.

På WPT har vi arbetat på två förslag, som har samband med varandra, det första var en detaljerad, vetenskaplig genomgång av förslaget, vilket slutligen undertecknades av mer än 900 papegojforskare och det andra var ett kortare brev presenterat av över 90 icke-regeringsorganisationer, däribland några stora namn som National Audubon Society, Conservation International och Defenders of Wildlife. Båda breven finns på www.worldparrottrust.org/aestiva.

Vi har också inspirerade till två originalartiklar i dagstidningarna, den första var USA Today, som hade en om handeln och en om hemlösa papegojor i USA. Den andra infördes på förstasidan av Washington Post och förband denna handel med papegojor med ett bredare initiativ av Bushadministrationen att öka handel och jakt på hotade arter som ett försök att rädda dem. Dessa artiklar återgavs i ett tjugotal dagstidningar över hela landet och inspirerade till åtskilliga ledarkommentarer, några satiriska men alla strängt fördömande dessa initiativ. Originalartiklarna är tillgängliga på <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/articles/A10660-2003Oct10.html> och http://www.usatoday.com/life/2003-09-23-exotic-pets_x.htm.

Även om vi ännu inte kan säga hur man kommer att besluta, hoppas vi att detta överväldigande antal synpunkter skall hjälpa myndigheten att göra det rätta och arbeta mot att stödja bevarande på annat sätt än med oöverlagd skörd av vilda fåglar. Ni skall alla ha tack för era brev och ert stöd med denna process. Vi kommer att hålla er informerade om detta och besläktade ämnen här i *PsittaScene* och via medlemmarnas e-postlista.

Brev

Dr Peter O Thomas
Chief, Division of Management Authority
US Fish and Wildlife Service
4401 North Fairfax Drive
Room 700, Arlington, VA 22203, USA

Bäste Dr Thomas!

Jag har nyss blivit medveten om att man är i färd med att lägga fram ett förslag, som skulle tillåta kommersiell import till USA av blåpannade amasonpapegojor från Argentina. Jag betraktar dessa förslag med mycket blandade känslor. Från 1950 till 1980 var jag en av Storbritanniens ledande importörer av fåglar. Under 1970-talet hade jag fem karantänsstationer i England. Jag etablerade även en arrendegård i norra Indien. Jag använde mig också av en stor karantänsanläggning i Fjärran Östern.

Min familj har kontinuerligt varit i fågelbranschen sedan 1878, det är mer än 120 år. Min yngsta son fortsätter nu traditionen men vi handlar inte längre med vildfångade fåglar. Jag har många gånger rest i världen och samlat fåglar för leverans. Även under dessa tider med massleveranser hyste jag allvarliga tvivel på vad jag höll på med. Nu då jag har pensionerat mig, skulle jag vilja se tillbaka på ett intressant liv med fåglar men alltför ofta tänker jag på alla de dåligheter såsom förlusterna och den fruktansvärda grymheten. Jag har råkat ut för verkligen förfärliga förluster och de tre fall, som jag kommer att tänka på rörde hyacintaror, grönvingade kungsparakiter och filipinska kakaduor, alla nu hotade arter. Jag kommer också mycket livligt ihåg den tiden, innan karantäner infördes i Storbritannien. Många handlare väntade på att hämta sina sista före-karantänleveranser. Min sändning från Paraguay bestod av en stor mängd blåpannade amasoner, som alla hade kvävts. Som tur var hade mina hyacintaror klarat sig. Vid många tillfällen brukade jag övervaka skeppningar, som anlände till London Heathrow på väg till USA. Jag brukade ordna med mat och vatten, innan de sändes vidare. Jag kommer ihåg en sändning, som bestod av över 150 lådor, en verkligen stor mängd fåglar. Såvitt jag vet var detta den största sändningen, som passerade Heathrow.

Lyckligtvis har många länder under de senaste femton åren eller så förbjudit export av fåglar, CITES-reglerna har också skurit ner ytterligheterna i handeln. Jag känner, att vad vi måste göra är, att skydda papegojorna i deras egen miljö och jag skulle vilja se mycket färre fåglar inom handeln. I grund och botten behövs överhuvudtaget inga vildfångade fåglar, eftersom varenda fågeltidning är full av fåglar, som är till salu. I vilket fall blir vildfångade fåglar, med enstaka undantag, inga bra sällskapsdjur. Som pensionär förmedlar jag nya hem för oönskade fåglar och djur. Ni skulle bli förvånad över hur många jag blir erbjuden. Dessa varierar från finkar till aror. För närvarande har jag två stora aror, de är här, därför att ägaren inte insåg att de förde så mycket oljud. Människor impulsköper fåglar men nyhetens behag avtar snart.

Jag är djärv nog att anse, att jag med min erfarenhet och bakgrund skulle vara kvalificerad att framföra mina synpunkter och åsikt. Jag anhåller att förslaget angående massexport av blåpannade amasoner avslås. Jag skulle vilja, att de lämnades ifred för att leva sina liv i sin egenmiljö.

Jag tackar för er uppmärksamhet i denna angelägenhet.

Med vänliga hälsningar

Gordon Cooke

WPT Allmän info s 19

Munkparakiter som äter grus

Av Rosemary Low www.worldparrottrust.org

Munkpapegojor, som letade på marken i New York var föremål för en kort artikel i augustinumret av PsittaScene. Jamie Gilardi skrev: "Vid en närmare kontroll, visade det sig att när det såg ut som om de åt frön, sedan grus, var det geophagi – jordätning."

Jag har levt med införda flockar av munkparakiter i mer än sju år, först i Loro Park, Teneriffa, sedan i bergen på Grand Canaria. Det var inte ovanligt att se dem äta på marken, antingen på gräsmattan framför flamingornas område i Loro Park eller på vägen nära mitt hus på Grand Canaria. På den senare platsen kunde de inte ha ätit jord; förmodligen plockade de upp grus.

Jag skulle vilja påminna papegojägare om vikten av att förse sina fåglar med grus. Denna vana är har flertalet ägare försummat och den har t.o.m. förkastats av vissa veterinärer. Många arter vilda papegojor kan ofta ses äta grus från marken eller från vägar. Det är av den anledningen, som jag tycker att våra papegojor skall få möjligheten att välja, om de vill äta det eller inte. Många papegojor har inte det valet.

Sid. 20 – papegojor i naturen

Gulvattrad lori (*Trichoglossus chlorolepidotus*)

Av Conservation International

Gulvattrad lori i Cairns, Queensland.

Denna vanliga lori kan man ofta träffa på i trädgårdar när den äter nektar, pollen eller larver. Flaskborstbusken (*Callistemon*) är en populär prydnadsbuske som den finner mycket lockande. Denna lori påträffas ofta i sällskap med den mera talrika berglorin – och naturliga hybrider förekommer ofta.

Vi påminner om att vi från och med 1 december 2003 kommer att avsluta vårt postgironummer med anledning av de ökade kostnaderna och den försämrade servicen som Postgirot medför och i stället hänvisar vi till nedanstående konto för förnyelse av medlemskap i WPT:

Var vänlig att betala in medlemsavgift till **svenskt konto i Handelsbanken; Clearing nr 6636**

Kontonummer 374 212 538. Detta konto kan med fördel användas vid betalning över Internet. Föredrar man att betala över disk i bank gäller bankgironummer 5686-4093. På grund av de extra avgifter som Postgirot tar ut upphör det tidigare angivna postgirokontot per den 1 december 2003. Enskilt medlemskap uppgår f.n. till 285 SEK och familjemedlemskap till 385 SEK. Information om övriga medlemsformer och övrig information kan fås via svenska representanter Dan Paulsen på telefon: 0498-26 49 75 e-post: sweden@worldparrottrust.org eller via Bo Gerre telefon: 031 331 20 62 e-post: bo.gerre@swipnet.se